

Uitspraak Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden

Uitspraaknr. : 12-002

Datum : 18 mei 2012

Partijen : Cliëntenraad verpleeghuis A, vertegenwoordigd door
<naam> (voorzitter), <naam> (secretaris),
<naam> (penningmeester), <naam> (lid, vice
voorzitter, verder ook te noemen de cliëntenraad of verzoeker
en

Stichting Y, vertegenwoordigd door <naam> (bestuurder) en
<naam> (lid Raad van Toezicht), verder ook te noemen
zorgaanbieder of verweerder.

Het geschil

1. De Landelijke Commissie van vertrouwenslieden (verder ook te noemen LCvV of de commissie) is verzocht een uitspraak te doen over de voorgenomen aanstelling van een locatiemanager voor verpleeghuis A , locatie Fraters B en de facilitaire dienstverlening aan zusters C.

Het verloop van de procedure

2. Zorgaanbieder heeft op 14 december 2011 schriftelijk het besluit tot benoeming van betreffende locatiemanager per 1 januari 2012 voor de duur van één jaar aan de cliëntenraad kenbaar gemaakt. De cliëntenraad heeft op 21 december 2011 schriftelijk de nietigheid van dit besluit ingeroepen. Zorgaanbieder heeft daarop de aanstelling opgeschort.

3. De cliëntenraad heeft per e-mail op 22 januari 2012 de LCvV verzocht om een uitspraak over dit voorgenomen besluit te doen. Dit verzoek ging vergezeld van een aantal bijlagen.

Zorgaanbieder heeft op 23 februari 2012 een verweerschrift met bijlagen ingediend. Partijen hebben afschrift van elkaars stukken ontvangen.

4. Op 12 maart 2012 heeft een hoorzitting plaatsgevonden.

5. Op 15 maart 2012 heeft zorgaanbieder het reglement cliëntenraad Woonoord Stichting D en het reglement voor de cliëntenraad van E aan de LCvV toegezonden, met de mededeling dat zorgaanbieder niet beschikt over een reglement cliëntenraad Verpleeghuis A.

6. Op 6 april 2012 hebben partijen het concept verslag van de hoorzitting ontvangen. Met inachtneming van de reacties van partijen is het verslag op 15 april 2012 vastgesteld. Het vastgestelde verslag wordt als bijlage aan deze uitspraak gehecht.

Standpunten van verzoeker, zakelijk en verkort weergegeven

7. De cliëntenraad A heeft positief geadviseerd over een voorgenomen besluit Organogram 2012 d.d. 3 december 2010 maar werd eind 2011 geconfronteerd met een vastgesteld Organogram 2012 dat wijzigingen bevatte ten aanzien van de eerdere versie, welke op bezwaren stuitte. In de eerdere versie was sprake van een indeling van locaties waarbij voor de locaties A en E één zorgmanager aangesteld zou worden. Hier stond de cliëntenraad positief tegenover. In het vastgestelde besluit bleek vervolgens sprake van een wijziging in de benaming van de functie (locatiemanager in plaats van zorgmanager) maar tevens werd een andere organisatorische indeling van de locaties gehanteerd, namelijk een tweedeling in enerzijds E, D en thuiszorg en anderzijds A, Fraters B en de zusters C.

8. Vervolgens werd er voor de positie van de manager voor de locaties E e.a. een vacature opengesteld terwijl voor de managementfunctie waar A onder ging vallen interne werving plaatsvond. Hieruit kwam één kandidaat naar voren die vervolgens aan verschillende medezeggenschapsorganen is voorgedragen.

9. De cliëntenraad A heeft om verschillende redenen negatief over deze voorgedragen kandidaat geadviseerd. De kandidaat wordt gezien als 'belast' door een voorgeschiedenis die zich in 2010 op de locatie heeft afgespeeld. Over deze voorgeschiedenis is door een extern onderzoeksbureau een rapport opgesteld d.d. 3 juni 2010. Daarbij vindt de cliëntenraad dat deze kandidaat niet over voldoende kwaliteiten en opleidingsniveau beschikt en onvoldoende stevig in haar schoenen staat om de functie goed te kunnen vervullen. Een ander inhoudelijk bezwaar van de cliëntenraad is dat er diverse familieleden van deze kandidaat op de locatie werkzaam zijn aan wie zij functioneel leiding zou moeten gaan geven.

10. De cliëntenraad stelt dat er feitelijk geen werving en selectie heeft plaatsgevonden maar dat zorgaanbieder zich uitsluitend op de aanstelling van betreffende interne kandidaat voor deze functie heeft gericht.

Standpunten van zorgaanbieder, zakelijk en verkort weergegeven

11. Over het Organogram 2012 is advies aan de diverse medezeggenschapsorganen gevraagd. Met inachtneming van verschillende adviezen heeft het document diverse wijzigingen ondergaan en is d.d. 25 oktober 2011 vastgesteld. Op grond van dit besluit (onder H. 18 benoemingsprocedure bij vacatures) zijn bepaalde managers benaderd met de vraag of zij belangstelling hadden voor de twee nieuwe functies van locatiemanager. Degene waar de cliëntenraad nu negatief over adviseert, toonde belangstelling voor specifiek deze functie en zorgaanbieder acht haar hiervoor geschikt en capabel. Ook de overige medezeggenschapsorganen (o.a. ondernemingsraad, verpleeghuisartsen, leden van het managementteam, Raad van Toezicht, andere cliëntenraden) staan positief tegenover deze aanstelling.

12. Zorgaanbieder is het geheel oneens met de inhoudelijke argumenten van de cliëntenraad tegen de benoeming. De kandidaat voldoet volgens zorgaanbieder wel degelijk aan de gestelde eisen en haar rol/handelen in de 'voorgeschiedenis' is met haar besproken en zij heeft daar lering uit getrokken.

13. Zorgaanbieder heeft vanwege de bezwaren van de cliëntenraad aangeboden om de kandidaat eerst voor de duur een jaar te benoemen, haar te begeleiden en na dit jaar gezamenlijk met de cliëntenraad het functioneren te evalueren. Het functioneren kan gemeten worden aan de HKZ beoordeling, de clienttevredenheid, de medewerkerstevredenheid en de financiële bedrijfsvoering.

14. Zorgaanbieder acht dit een redelijk voorstel om uit de impasse te geraken en bemiddeling door de LCvV had dan ook zijn voorkeur gehad maar de cliëntenraad wees dit af en gaf de voorkeur aan een uitspraak.

Overwegingen van de LCvV

Algemeen

15. Op grond van de verstrekte informatie is de LCvV gebleken dat er binnen de stichting Y drie cliëntenraden, verbonden aan drie intramurale voorzieningen, actief zijn. Twee van deze cliëntenraden beschikken over een reglement van voor de fusiedatum. Er is bij de stichting Y geen centrale cliëntenraad ingesteld. Het is de LCvV niet duidelijk geworden of, en zo ja hoe, de belangen van de extramurale cliënten en van de cliënten van locaties zusters C en Fraters B behartigd worden. De cliëntenraad A bleek niet (meer) over schriftelijke regelingen ex art. 2 lid 2 en lid 4 WMCZ te beschikken.

16. De LCvV neemt te dezen als gegeven aan dat ongeacht fusies of het ontbreken van een reglement (zie ook hieronder), er sprake is van een rechtsgeldig ingestelde cliëntenraad voor verpleeghuis A en dat deze het recht van verzwaard advies toekomt bij een voorgenomen besluit tot het belasten van personen met de leiding van een onderdeel van de instelling waarin 24-uurs zorg wordt verleend als bedoeld in artikel 3 eerste lid sub m jo artikel 4 tweede lid WMCZ.

17. De commissie heeft geconstateerd dat bij de reorganisatie waar zorgaanbieder vanaf 2010 mee doende is geweest, niet tevens is besloten tot herstructurering van de cliëntmedezeggenschap. De LCvV beveelt zorgaanbieder graag aan om volgens een in de sector veel gehanteerd principe de medezeggenschap op de zeggenschapsstructuur te laten volgen en op korte termijn over te gaan tot aanpassing van de structuur en de bijbehorende instellingsreglement(en). Daarbij kan tevens in overweging worden genomen dat het bij grotere zorgaanbieders gangbaar is een centrale cliëntenraad in te stellen aan wie adviezen gevraagd worden over besluiten die de gehele organisatie aangaan, en om aan lokale/decentrale raden specifiek adviesrechten toe te kennen in zaken die de eigen locatie(s)/ het eigen organisatieonderdeel betreffen. Volledigheidshalve: bij dergelijke herstructurering dienen de zittende cliëntenraden betrokken te worden en deze hebben op grond van art. 3 eerste lid sub l WMCZ het recht van verzwaard advies

Ten aanzien van het voorgenomen besluit tot benoeming van een locatiemanager

18. De LCvV benadrukt vooreerst dat zij zich niet uitspreekt over het al dan niet geschikt zijn van deze kandidaat voor deze functie aangezien dit buiten het bestek van de marginale toetsing valt. De marginale redelijkheidstoetsing die de LCvV op grond van artikel 10 eerste lid WMCZ kan verrichten houdt in dat met name de kwaliteit van de adviesprocedure wordt beoordeeld.

19. De wijze waarop aan het adviesrecht als bedoeld art. 3 eerste lid sub m WMCZ gestalte wordt gegeven varieert in de praktijk. Het verdient aanbeveling vast te leggen op welke functie dit adviesrecht specifiek betrekking heeft en vervolgens op welke wijze het adviesrecht geëffectueerd wordt. Een cliëntenraad(slid) kan bijvoorbeeld zitting nemen in een sollicitatiecommissie, de cliëntenraad kan worden betrokken bij het opstellen van een profielschets of vacaturetekst, of zorgaanbieder vraagt na het doorlopen van de werving en selectieprocedure aan de cliëntenraad advies over de kandidaat die hij voornemens is aan te stellen.

20. Over de wijze waarop stichting Y betreffend verzwaard adviesrecht normaliter en bij deze reorganisatie in het bijzonder, gestalte wil geven, heeft de LCvV geen volledige duidelijkheid verkregen. Enerzijds is overgelegd het beleidsdocument Procedure Werving, Selectie en aanname nieuwe medewerkers (d.d. mei 2009) waarin vermeld staat sub 2.2. “De afgevaardigde namens de *Cliëntenraad* maakt na het selectiegesprek aan het advies kenbaar.”

Anderzijds staat vermeld in het vastgestelde Organogram 2012 onder (H18)

Benoemingsprocedure bij vacatures: “Na het tonen van belangstelling voor deze functie meldt de raad van bestuur dit aan de OR, de *cliëntenraden*,”

Dit wekt de indruk, en ter zitting is dit ook bevestigd, dat te dezen alle cliëntenraden, dus ook die van de locaties waar betreffende manager geen (directe) bemoeienis mee zal hebben, (verzwaard) konden adviseren. De LCvV merkt op dat geen van de overgelegde documenten antwoord geeft op de niet denkbeeldige vraag hoe vervolgens om te gaan met afwijkende en/of tegenstrijdige adviezen van de diverse medezeggenschapsorgaan. Naar het oordeel van de LCvV doet zich hier het ontbreken van een goed uitgewerkte en geactualiseerde medezeggenschapsregeling duidelijk gevoelen.

21. De LCvV heeft voorts geconstateerd dat in het d.d. 25 oktober 2011 vastgestelde Organogram 2012 een aanzienlijke wijziging is doorgevoerd ten aanzien van de onderhavige benoeming. In de versie 6.09.11 was nog een geheel andere benoemingsprocedure voorgesteld en was niet opgenomen de zinsnede 'dat besloten is om uit te gaan van huidige medewerkers' en evenmin 'dat de vacature voor de functie locatiemanager op korte termijn wordt ingevuld en wordt aangeboden aan de huidige locatiemanagers'. De LCvV overweegt dat de cliëntenraad A over deze belangrijke wijziging geen (positief) advies heeft uitgebracht terwijl deze, in samenhang met de gewijzigde locatie indeling, tot een wezenlijk andere situatie leidde. Dit klemmt eens te meer wanneer men dit in samenhang beschouwt met het externe onderzoeksrapport d.d. juni 2010 waarin het afsluitend advies luidde: 'Op zeer korte termijn nieuwe zorgmanager aanstellen ..., *bij voorkeur van buiten*'.

22. De LCvV concludeert dat de (procedure tot) benoeming van betreffende functionaris volledig is verweven met een besluit tot belangrijke wijziging in de organisatie (het besluit Organogram 2012) waarbij in het laatste stadium nog een aantal ingrijpende wijzigingen zijn doorgevoerd. Over deze wijzigingen heeft de cliëntenraad van A onvoldoende de haar toekomende adviesrechten tijdig en effectief, namelijk op zodanig tijdstip dat deze nog van wezenlijke invloed konden zijn op de besluitvorming, kunnen uitoefenen. Zij is vervolgens voor een voldongen feit komen te staan, namelijk een procedure die leidde tot slechts één kandidaat.

Oordeel

Op grond van de geconstateerde onzorgvuldigheden in de procedure die vooraf is gegaan aan de voorgenomen aanstelling, waarin de cliëntenraad de haar toekomende adviesrechten niet effectief heeft kunnen uitoefenen, komt de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden tot het oordeel dat zorgaanbieder het voorgenomen besluit niet in redelijkheid heeft kunnen nemen.

Deze uitspraak is vastgesteld door de voorzitter van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden, mevrouw S.B. de Pauw Gerlings-Döhrn, en de leden de heer M.A. Aardema en de heer A.J. Heerma van Voss.

Utrecht, mei 2012

mr. S.B. de Pauw Gerlings-Döhrn
voorzitter

mr. L. Bos
secretaris